

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 3.8.2013
Sayı: 11632

21487

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Dr. Mehmet Müezzinoğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Namık Havutça
Balıkesir Milletvekili

"Yaşama Hakkı"nın en önemli unsurlarından biri de sağlık ve sağlıklı yaşama hakkıdır. Sağlık hakkı, kişinin toplumdan, devletten, sağlığının korunmasını, gerektiğinde tedavi edilmesini, iyileştirilmesini isteyebilmesi ve sağlığını sürekli geliştirebilmesi için toplumun ve devletin sağladığı imkanlardan yararlanabilmesidir. Hasta hakları; İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi gibi kapsamı ve temelleri insan haklarıyla ilgili uluslararası sözleşme ve bildirgelerde de belirlenmiştir. Zamanla, bu konuya ilişkin kuralları düzenleyen özel belgeler oluşmuştur. Bunların başında Dünya Tabipler Birliği'nin 1981 yılında kabul ettiği "Lizbon Hasta Hakları Bildirgesi" gelmektedir. 1994 yılında Amsterdam'da kabul edilen "Avrupa'da hasta haklarının geliştirilmesi bildirgesi" ile de hasta hakları daha da ayrıntılı hale getirmiştir.

Mevzuatımızda, hasta hakları açısından herkes tarafından bilinen, uygulanan veya talep edilen ayrıntılı ve net kurallar olmasa da hasta hakları genel hukuksal düzenlemelerle belirlenmiştir. 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 9 uncu maddesinin (c) bendine ve 181 sayılı Sağlık Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 43 üncü maddesine dayanılarak hazırlanan 23420 sayılı "Hasta Hakları Yönetmeliği" 01.08.1998 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Toplumun geniş kesimlerinde büyük bir kesiminin ve sağlık çalışanlarının tepkisini alan, Anayasa Mahkemesi'nin de bazı maddelerini iptal ettiği 2 Kasım 2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve

2487

Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin Geçici 2'inci maddesine göre "Hasta Hakları Yönetmeliği" halen yürürlüktedir. Yönetmeliğin "**İnsani Değerlere Saygı Gösterilmesi ve Ziyaret**" 39'uncu maddesi şöyledir:

"Madde 39- Hasta, kişilik değerlerine uygun bir şekilde ve ortamda sağlık hizmetlerinden faydalanma hakkına sahiptir.

Sağlık hizmetlerinde görev alan bütün personel; hastalara, yakınlarına ve ziyaretçilere güler yüzlü, nazik, şefkatli ve sağlık hizmetleri ile ilgili mevzuat ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde davranmak zorundadır.

Sağlık hizmetlerinin her safhasında, hastalara, onların bedeni ve ruhi durumları dikkate alınarak, hangi işlemin neden ve nasıl yapıldığı, yapılacağı ve bekletilmeleri söz konusu ise, bekletilmenin sebepleri hususunda gerekli ve yeterli bilgi verilir.

Sağlık kurum ve kuruluşlarında, insan haysiyetine yakışır gereken her türlü hijyenik şartların sağlanması, gürültünün ve rahatsız edici diğer bütün etkenlerin bertaraf edilmesi esastır. Gerektiğinde, bu hususlar hasta tarafından talep konusu yapılabilir.

Hasta ziyaretçilerinin kabul edilmesi, kurum veya kuruluşça belirlenen usul ve esaslara uygun olarak ve hastaların huzur ve sükunlarını bozacak fiil ve tutumlara sebebiyet vermeyecek şekilde gerçekleştirilir ve bu konuda gereken tedbirler alınır."

Yine aynı yönetmeliğin "**Dini Vecibeleri Yerine Getirebilme ve Dini Hizmetlerden Faydalanma**" başlıklı 38'inci maddesinde de şu hükümler yer almaktadır:

"Madde 38- Sağlık kurum ve kuruluşlarının imkanları ölçüsünde hastalara dini vecibelerini serbestçe yerine getirebilmeleri için gereken tedbirler alınır.

Kurum hizmetlerinde aksamalara sebebiyet verilmemek, başkalarını rahatsız etmemek ve personelce düzenlenip yürütülen tıbbi tedaviye hiç bir şekilde müdahalede bulunulmamak şartı ile hastalara dini telkinde bulunmak ve onları

24487

manevi yönden desteklemek üzere talepleri halinde, dini inançlarına uygun olan din görevlisi davet edilir. Bunun için, sağlık kurum ve kuruluşlarında uygun zaman ve mekan belirlenir.

İfadeye muktedir olmayıp da dini inancı bilinen ve kimsesiz olan agoni halindeki hastalar için de, talep şartı aranmaksızın, dini inançlarına uygun olan din görevlisi çağrılır.

Bu hakların nasıl ve ne zaman kullanılacağı ve bu konuda alınacak tedbirler, sağlık kuruluşunun çalışma usul ve esaslarını gösteren mevzuatta ayrıca düzenlenir."

Mevzuatımızda hasta hakları ile ilgili bu düzenlemeler mevcutken, Bandırma Devlet Hastanesi'nde yaklaşık bir yıldan bu yana gerçekleşen bir uygulama, hastalar ve hasta yakınlarının artarak şikayetlerine yol açmaktadır. Hastanenin nöroloji bölümünün bulunduğu ve özellikle felçli hastaların yatarak tedavi edildiği belirtilen beşinci katın üzerine bulunan, Bandırma Haydarçavuş Camii'ne bağlı olan ses sisteminden ezan yayını yapılmaktadır.

Bilindiği gibi, kimse dinsel inanç ve düşüncesinden ötürü kınanamaz, baskı altına alınamaz; düşünce ve inançlarını değiştirmeye, açıklamaya zorlanamaz. Herkes ibadetini, dininin veya inancının gereğini özgürce yapma, öğrenme ve geliştirme hakkına sahiptir. Yine, dinimizin şiarı olan ezanın camilerimizde okunması da bu anlayış çerçevesinde değerlendirilmelidir. Din kamusal alanın değil, özel alanın olgusudur. Ezanın kamusal alan olan bir hastanede de okunuyor olması kutsal bir davetin de değer ve anlamını yaralamaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Bandırma Devlet Hastanesi'ndeki bu uygulamadan Bakanlık olarak bilginiz var mı? Benzer uygulamalar başka hastanelerimizde de gerçekleştirilmekte midir?
- 2- Bu uygulama hangi amaç ile yapılmaktadır?

11487

- 3- Hasta hakları ve beraberinde hasta hakları mevzuatı değerlendirildiğinde bu uygulamanın aykırılık teşkil ettiği düşünülmekte midir?
- 4- Hastaların dini vecibelerini yerine getirebilme ve dini hizmetlerden faydalanma hakların konusunda hangi tedbirler alınmıştır? Sağlık kuruluşunun çalışma usul ve esaslarını gösteren mevzuatta Bandırma Devlet Hastanesi'ndeki uygulama yer almakta mıdır?
- 5- Bu uygulama ile ilgili nasıl bir talimatınız olacaktır?